

KLEINVERBRUIKERS DUUR UIT MET ELEKTRICITEIT

DOOR HENK VERDUIN

Nederlandse huishoudens en kleine bedrijven betalen in 2006 een hoge elektriciteitsprijs dan dezelfde groep in de andere Europese lidstaten. Alleen Italianen en Denen betalen nog hogere prijzen. Het recente besluit de MEP-heffing af te schaffen verlaagt de kWh-prijs weliswaar met 1,5 eurocent, desondanks blijft Nederland

behoren tot de topdrie van duurste landen.

Bij de berekening is gerekend met het standaardverbruik van 3.500 kWh per jaar, waarvan 1.300 tegen nachttarief. Uit de berekening blijkt dat de in rekening gebrachte elektriciteitsprijzen sterk verschillen binnen de Europese Unie (zie grafiek 1). In Griekenland is de prijs van bijna 3,5 keer zo laag als in Denemarken. Ook tus-

sen de recent toetredende lidstaten en de kandidaat-landen zijn de verschillen groot. Naast lokale marktomstandigheden en de opwekkingswijzen van elektriciteit worden de prijsverschillen veroorzaakt door energie- en milieubelastingen en BTW. (Zie figuur 1)

Groot belastingaandeel

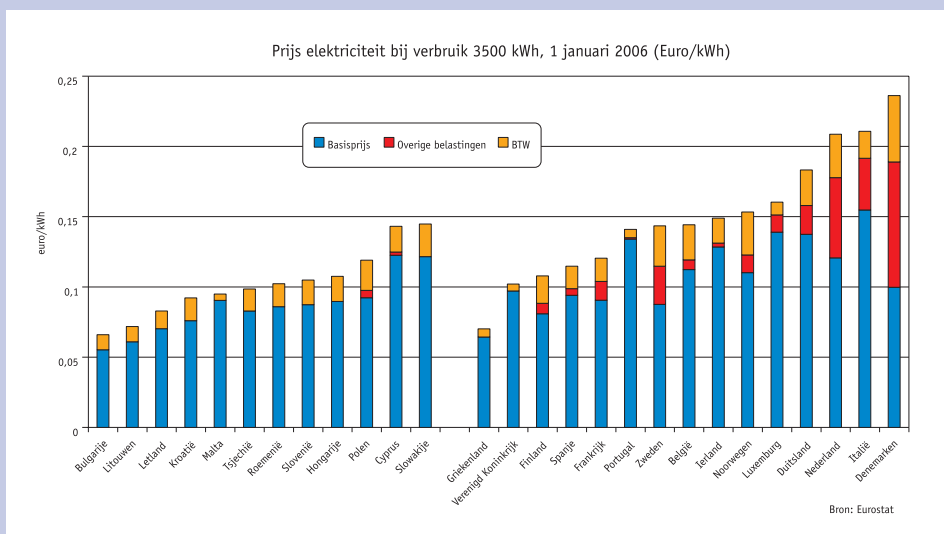
Nederland behoort ook tot de landen met de hoogste heffingstarieven. In ons land is het aandeel energiebelasting en BTW in de prijs ruim 40 procent, in Denemarken is het zelfs bijna 60 procent. De meeste van de recent toetredende lidstaten brengen nog geen energiebelastingen in rekening. Het gemiddelde prijsniveau ligt voor deze groep landen daardoor lager. Daarnaast is ook de in rekening gebrachte basisprijs gemiddeld lager.

Forse prijsverhoging in 2006

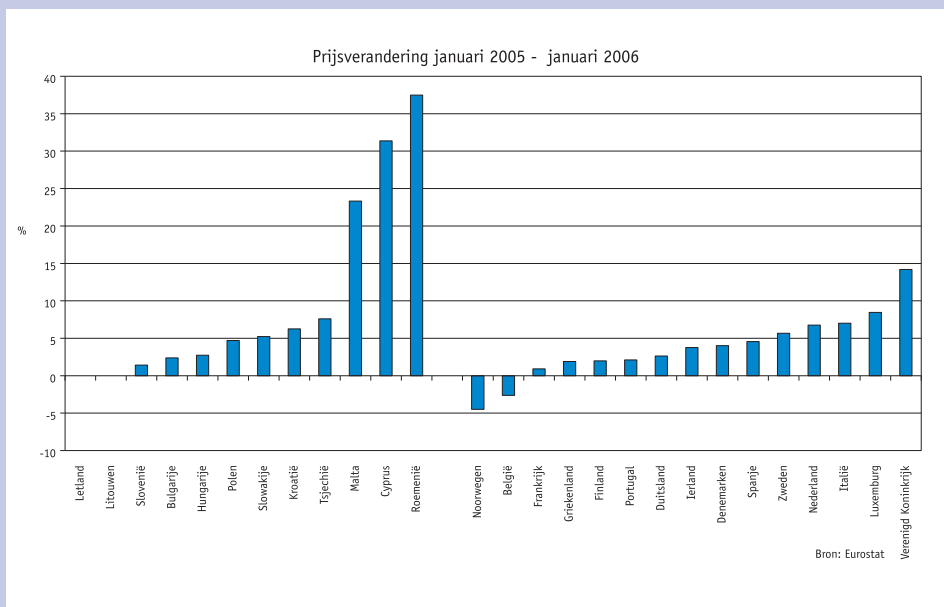
Een aantal landen heeft de prijzen in het afgelopen jaar aanzienlijk verhoogd. De verhogingen zijn vooral het gevolg van de gestegen basisprijzen. In het Verenigd Koninkrijk was deze stijging meer dan 15 procent. De Nederlandse prijzen zijn met meer dan 5 procent verhoogd, met name als gevolg van de gestegen prijzen van aardgas en steenkolen die worden gebruikt bij de opwekking van elektriciteit. Huishoudens in Noorwegen en België betalen als enige lagere prijzen ten opzichte van 2005. (Zie figuur 2)

Elektriciteitsprijs stijgt sneller dan inflatie

De prijzen voor elektriciteit zijn sinds 2000 het snelst gestegen in Ierland, Zweden, Noorwegen en Nederland. In het Verenigd Koninkrijk is de stijging in de periode 2000–2006 bescheiden geweest. De verhoging van de Nederlandse elektriciteitsprijs met ruim 40 procent is meer dan de gemeten consumentenprijsindex (inflatie) over deze periode (12,9 procent). De Nederlandse elektriciteitsmarkt is sinds 1 juli 2004 volledig geliberaliseerd. (Zie figuur 3)

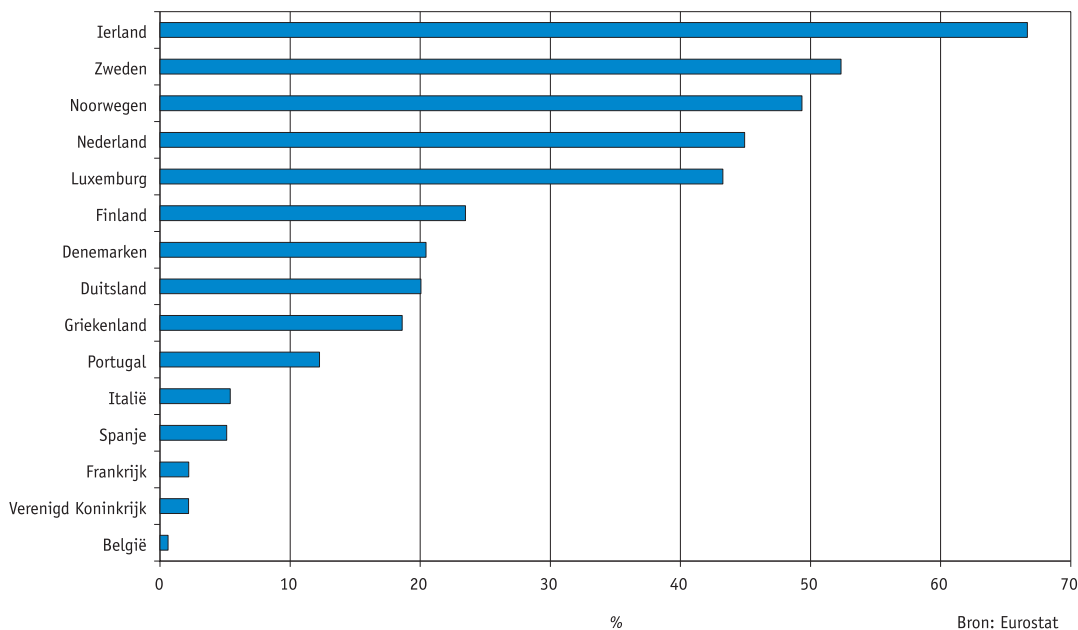
figuur 1

figuur 2

Prijsverandering januari 2000 - januari 2006

figuur 3

Fysieke hoeveelheden										
Energiedrager	Eenheid	Periode	Actuele waarden				Verandering tov een jaar eerder			
			Productie/winning	Invoer ¹	Uitvoer	Verbruik/verwerking	Productie/winning	Invoer ¹	Uitvoer	Verbruik/verwerking
Aardgas	mln m ³	maart-06	10000	1832	6453	5323	18,2%	0,7%	22,6%	7,4%
Elektriciteit	mln kWh	februari-06	8303	1233	.	9164	1,5%	-1,9%	.	1,1%
Steenkool	mln kg	februari-06	-	1466	906	997	-	-34,4%	35,4%	-9,5%
Aardoliegrondstoffen	mln kg	maart-06	190	4608	59	5407	-21,7%	8,8%	18,8%	10,1%
Totaal aardolieproducten	mln kg	maart-06	8309	5474	7598	5381	4,7%	5,4%	22,1%	-3,2%
w.v. Motorbenzine	mln kg	maart-06	823	442	1079	374	13,1%	9,1%	7,6%	-2,7%
Gasolie (diesel, huisbrandolie)	mln kg	maart-06	2216	991	2278	1184	12,8%	23,3%	11,7%	33,1%
Zware stookolie	mln kg	maart-06	1111	1818	1722	215	2,6%	0,2%	48,5%	-56,1%

1) Bij elektriciteit gaat het hier om de netto invoer (invoer minus uitvoer).

Producentenprijsindex (2000=100, prijzen inclusief accijns)										
Energiedrager	Eenheid	Periode	Actuele waarden				Verandering tov een jaar eerder			
			Productie/winning	Invoer	Uitvoer	Verbruik/verwerking	Productie/winning	Invoer	Uitvoer	Verbruik/verwerking
Ruwe olie	index	april-06	175	203	x	201	35,7%	51,5%	x	50,0%
Aardgas	index	april-06	x	211	x	195	x	50,7%	x	33,6%
Elektriciteit	index	april-06	132	x	x	158	29,4%	x	x	29,5%
Stoom en warmte	index	april-06	130			130	41,3%			41,3%

Prijzen				
Energiedrager	Eenheid	Periode	Actuele waarden	Verandering tov een jaar eerder
Aardolie (North Sea Brent)	\$/vat	2005 4e kwartaal	57	28,6%
Huisbrandolie	€/1000 liter	2005 4e kwartaal	729	18,5%
Benzine (Euro95)	€/100 liter	2005 4e kwartaal	139	8,6%

Legenda

- gegeven ontbreekt
- gegeven is nihil (echt helemaal nul komma nul)
- 0 gegeven is minder dan de halve eenheid
- x gegeven kan op logische gronden niet aanwezig zijn
- x gegeven is geheim

Bron: CBS, StatLine